

lem gjorde under anden Behandling, at denne Dømming over Rødbj Fjord ikke er en ligefrem Udførelse af Loven af 1873, men noget Mere, nemlig en Inddømming, altsaa en mere vilkaarlig Foranstaltning, vilde jeg naturligvis indvømme, at saa vilde Rigsdagen ganske sikkert være berettiget til at knytte en Betingelse til Bevillingen af Summen dertil, forudsat naturligvis at denne Betingelse ikke var af anden Væsenlighed, end at den stod i en naturlig Sammenhæng med selve Bevillingen, hvilket ikke kan benegtes med Hensyn til denne Betingelse. Men saa frembyder sig da ganske vist to andre Indvendinger mod at optage Anmærkningen paa Finantsloven. Den ene er den, at den er uheldig affattet og maaske slet ikke vil komme til at ramme Forholdet, saaledes som det virkelig vil komme til at stille sig. Den anden er den, at det, saaledes som den ærede Minister har omtalt, er lidet hensigtsmæssigt at binde Regeringens Hænder paa den Maade. Hvad det første angaar, skal jeg bemærke, at Forholdet er jo for Diebliftet, saaledes som Sagen nu staar, hvis jeg ikke har misforstaaet de faktiske Forhold, dette, at der er lagt en Dømming udenom Fjorden, som har fremtalbt et indelukket Vandareal. Dette Vandareal staar jo i samme Forhold til Staten som andre Arealer af faste Gjenstande, med Hensyn til hvilke Ingen har nogen Ret, nemlig det, at Staten i Kraft af dens Højhedsret, i Kraft af dens Myndighed som Ordneren af det økonomiske Samfund har en Ret til at bestemme, under hvilke Vilkaar disse Arealer skulle gaa ind i det almindelige Privateie. Det er denne Ret, Staten har dertil. Det er selvfølgelig ikke i og for sig nogen Eiendomsret, Staten har; men ganske vist er det jo, at den Højhedsret, i Kraft af hvilken Staten kan forbyde Andre at bemægtige sig disse Arealer uden under de Vilkaar, som Staten i Kraft af sin Højhedsret anser for nødvendige, kan ogsaa komme til at medføre, at Statens Ret kan gaa over til en Eiendomsret, at Staten selv kan staffe sig Eiendomsret, men hvorledes det nu vil komme til at stille sig her, staar jo endnu uvidt. Det er ganske sikkert uvidt, om det enten vil komme til at staa saaledes, at Staten vil give en Koncession, — det er gjennem Meddelelse af en Koncession at Staten som den, der bærer Højhedsret over et saadant Territorium, bevirker, at det gaar ud i privat Eie; — om altsaa Staten vil lade denne Koncession lyde paa sig selv i Forbindelse med f. Ex. Amtet og Digelaget, — eller om Staten vil gaa ganske andre Veie og give Andre en Koncession til Udførelsen af selve de egentlige Inddømningsarbejder og Erhvervelsen af Arealer, men saaledes, at den dertil knytter den Betingelse, at der udredes Summen til Staten, Amtet og Digelaget, som svare til de Omkostninger eller staa i Forhold til de Omkostningen, det har haft ved Dømmingen; det staar nu som uvidt, og det kan derfor, som den ærede

Minister har bemærket, være, at han, uden egentlig at behøve at stræbe hen derimod, i Virkeligheden kan ordne Forholdet, uden i mindste Maade at træde den Anmærkning for nær, selv om den kommer til at staa som den her staar. Det kunde meget let være, at han uden at stræbe derefter ligefrem efter den Maade, hvorpaa Forholdene maa hensigtsmæssig skulde ordnes, kunde komme til en Ordning, der saa udenfor Anmærkningen. Det er allerede een Betragtning. Smidleritid vil jeg paa ingen Maade urgere denne Betragtning. Slet ikke! Thi det er min Mening, at naar Anmærkningen kommer til at staa paa Finantsloven, ville vi nok allesammen vide, hvad Meningen er dermed, og det forekommer mig da, at det under denne Forudsætning, at den kom til at staa paa Finantsloven, vilde være det mest Loyale af Indenrigsministeren at fortsaae den saaledes, som han maatte vide, at den blev forstaaet her; — nemlig at Rigsdagen vil have en medbestemmende Indflydelse paa den Maade, hvorpaa Ordningen overhovedet taget skete af Eiendomsretsforholdet til det Areal, der nu er blevet afstaaet. Denne Betragtning finder jeg ikke at være den mest afgjørende; men den mest afgjørende vilde den Betragtning være, at det vilde være lidet hensigtsmæssigt paa den Maade at binde Ministerens Hænder. Mig forekommer det klart, at hvis Ministeren ikke havde Bemyndigelse til at disponere over dette Areal paa den hensigtsmæssigste Maade og kunde mellem Samlingerne træffe det hensigtsmæssigste Arrangement med Hensyn til denne Sag, saa burde vi give ham denne Bemyndigelse, saa burde vi sætte en Anmærkning ind paa Finantsloven, som gav ham en saadan Bemyndigelse, thi det er aabenbart hensigtsmæssigt at han paa bedste Maade kan afslutte en Kontrakt og træffe bindende Bestemmelser under Forhold, som maaske kun tilbyde sig en kort Tid. Det er egentlig disse Omstændigheder, der gjøre, at jeg for mit Vedkommende maa stemme for at lade den Anmærkning gaa ud. — Seg vil rigtignok ogsaa stemme for at lade den anden Anmærkning gaa ud, den nemlig angaaende Telegramtarterne. Det er tilbørlig andre Synspunkter, der her gjøre sig gjældende; men det forekommer mig, at det lader sig vanskeligt bestride, at efter vor hidtilsvarende Rettsforfatning har det ligget under Administrationen at bestemme Telegramtarterne. Enten man nu siger, at det er heldigt eller uheldigt, at det er saa, kan Ingen bestride, at det hidtil har ligget under Administrationen, og man skylder aldeles Bevis for den rene Fiktion, som er opstillet om, at naar Administrationen har udøvet denne Ret, har det i Virkeligheden kun været paa Basis af et formodet Samtykke fra Rigsdagens Side. Det er Noget, man kan opstille om enhver administrativ Handling, men man skylder Bevis for Berettigelsen af en saadan Fiktion. Men naar dette er saaledes,